

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

KOEL GESERVEERD

monoloog

door

Fons Cras

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen
2008
Nr.1900

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste TWEE tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde opvoeringsrechten aan:

S.A.B.A.M.
Aarlenstraat 75-77
1040 Brussel

Na aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een aanvraagkaart die, degelijk ingevuld, minstens vier weken de opvoering(en) naar S.A.B.A.M. moet worden gestuurd.

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gekopieerde boekjes.

Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende opvoeringsrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland wende men zich tot:

Stichting Bredero Auteursrechtenbureau
Valeriaanstraat 13
1562 RP Krommenie

BELANGRIJKE OPMERKING !

Alle rechten voorbehouden. Iedereen die toestemming verkreeg het stuk **KOEL GESERVEERD** op te voeren moet de naam van auteur **FONS CRAS** vermelden in alle publicaties die n.a.v. de voorstellingen verschijnen. De auteursnaam moet onmiddellijk onder de titel vermeld worden, in een lettertype minstens half zo groot als dat van de titel, maar minstens twee keer zo groot als dat waarin de naam van de vertaler, regisseur en spelers wordt vermeld.

Wettelijk depot D/1991/220/20

© 1991 Toneelfonds J. Janssens/Fons Cras
www.toneelfonds.be

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

oo

KOEL_GESERVEERD.

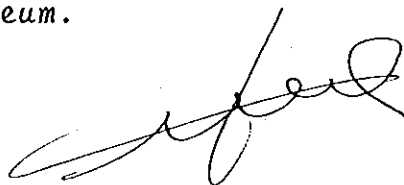
Decor: Een zithoek. Barmeubel met alles wat erbij hoort. Barkruk. Twee zetels. Tafeltje. Telefoon. Staande kapstok. Staande lamp. T.V. Een beetje wanordelijke boel maar toch gezellig ouderwets.

Personage: Gérard Souflé: Gepensioneerd bankbediende en verstokt vrijgezel.

Handeling: Die dag werd Gérard Souflé op pensioen gesteld. Hij komt thuis en is lichtjes aangeschoten.

Typering: Kostuum. Das een beetje weggezakt. Hoed en lichte regenjas. Gebreide sjaal over zijn schouders. Een bril met hanger. Op zijn revers een "ridder in de kroonorde"decoratie. Een zwarte boekentas. In een plastic verpakking een bos bloemen, die al wel een deuk heeft gekregen. Een krant steek uit zijn jaszak.

Geschreven ter gelegenheid van mijn vijftig jaar toneeljubileum.

Fons Cras.

oo

MONOLOG.

Gérard Souflé komt neuriënd, halfzingend in de zaal.

Een vrijgezel die gaat pas...die gaat pas...{fluit en zingt dan weer} Een vrijgezel die gaat pas sla...{zoekt de volgende woorden van het lied maar vindt ze niet} Een vrijgezel...Nu, zal mij een zorg wezen! {zet boekentas neer voor fiktieve deur, steekt de bos bloemen onder de arm en zoekt, half lachend, neuriënd zijn huissleutel, praat tegen voorbijgaande mensen}

"Ha, meneer Hendriks! Hoe gaat het met mevrouw Hendriks, meneer Hendriks?... En de kinderen Hendriks, meneer Hendriks?... Goed, meneer Hendriks!". ..Goeie buurman, die Hendriks!

{Heeft intussen voordeur geopend-voordoek-maakt licht en bemerkt dat hij de bloemen mist. Mimeert: hier in deze hand mijn boekentas en in deze hand de bloemen. Wanneer hij zijn tas neerzet, valt de bos van onder zijn arm. Brabbelt wat. Neemt de bloemen op, kijkt naar de keuken en roept:} Gertrude... Gertrude! Ger? ... {Geen antwoord. Hoed aan kapstok} Trut!

{Legt bloemen op tafel. Heeft zichtbaar wat pijn aan de voeten. Zit zetel en floept schoen uit. Opluchting. Zijn grote teen steekt door zijn kous. Bekijkt zijn teen}. Jou heb ik nog es gezien. Al wel een tijdje geleden moet ik zeggen. Hoe maak je het, ouwe jongen? {Handdruk. Teen weg} Gelijk heb je, kerel, dat je verdwijnt. Hier is toch niemand thuis. Alleen Gérard Souflé, vrijgezel met pensioen, vanaf vandaag. En, Gertrude Souflé, m'n oudste zuster, ook nooit getrouwd geweest. Heeft nochtans jaaaären lang gevrijd met de slager, hier juist om de hoek. Tot die op een vleesloze vrijdagavond een ander mals stuk vlees aan zijn haak sloeg en haar, Gertrude bedoel ik, in de koelkast plaatste. Bij manier van spreken. En sindsdien is zij mijn huishoudster, baby-sit, engelbewaarder, moeder overste en oppaster in het hol van Gérard. {bootst gegrom van leeuw na}. Dus, hier is ook geen vreugde te rapen bij de Souflé's.

{Neemt schoen, bekijkt hem} Jij, jij bent de laatste schoen die vader zaliger voor mij maakte. Nadien is hij gestopt met werken en een half jaar later gaf hij de pijp aan... nu, je weet wel aan wie hé? {zet schoen neer}

Souflé... SOUFLE. Een gekke naam! Van een héél oude familie. Ja, mijn stamboom gaat terug tot de tijd dat ze er nog in woonden. Toen droegen ze nog geen schoenen natuurlijk.

(Gaat naar kapstok en hangt sjaal op) Weet je, mijn vader was schoenlapper. Werkte zich krom. Van de morgen tot de avond lapte hij schoenen en soms lapte hij alles aan zijn laars. Dat waren toen moeilijke momenten. Ook voor moeder. En als zij dan toevallig haar moeilijke momenten had, was er helemaal geen vreugde te rapen. Geloof me vrij! En ik ben het produkt van de liefde van die twee.

(Overjas aan kapstok, haalt doosje met horloge uit zak, gaat in het midden staan en imiteert stem directeur).

"Meneer Souflé, de beheerraad is bijzonder verheug en blij u vandaag te kun feliciteer met uw op-pensioenstellink. (kucht) Na 40 jaar getrouwe dienst zijn wij...heu...nogmaals verheug en blij u vandaag dit kouden horloge te moken aanbied."-"Dank u wel, Meneer de Directeur!"-"Et en passant heeft het de koning behaag u tot ridder in de kroonorde te slaan."-"Dank u nogmaals, Meneer de Directeur!"

(Zit stoel) Ridder in de kroonorde...Ik was gvd net zo graag ridder in de orde van het gat geweest. Dat is ook niks...Maar ja...

(Staat recht en kucht) "Meneer de Directeur, collega's, vrienden, bedankt voor alles...voor alles! Ook, Meneer de Directeur, bedankt voor dit gouden horloge. Misschien zal ik nu het uur in het oog houden en altijd op tijd zijn, als ik ergens heen moet waar de tijd geen rol meer speelt. Ik neem tevens de gelegenheid te baat, Meneer de Directeur, om mij te verontschuldigen, omdat ik iedere dag 6 minuten te laat kwam. Precies 6 minuten iedere dag en dit veertig jaar lang. Maar u weet het, Meneer de Directeur, ik hield van stiptheid."

Handjes klappen, de nageltjes op mekaar. Je kent dat wel! (zit) Daarna was er nog een drankje, koel geserveerd, een handdruk, een schouderklopje en van Nikky, de dactylo, een kusje. (staat recht en schenkt een drankje in) En alles wat ik lief had en graag deed, verdween hiermee. Veertig jaar werken en leven tussen mensen. Nu ben ik een pensioennummer. Een man van de tijd, met gouden horloge en ridder in de...pompompom, schol! (drinkt) Gek hé? Want, als je fijn nagaat, de mens is niet geschapen om te werken. Neen hoor, trouwens het bewijs is er; Je wordt er moe van.

(Ziet brief op tafel, zet glas neer, neemt brief)

Tiens, geen adres van afzender! (roept) Gertrude... die brief... Van wie?... O ja, jij weet ook nooit van iets. Neen, doe maar verder, meid! Doe maar!

(bril op, opent brief) Lieve Gérard. Van harte gefeliciteerd. Zullen we saam nog es een avondje borrelen? Simonne. (denkt na) Simonne?... God, dat is al een hele tijd geleden zeg. Simonne!

(legt brief neer, gaat naar kapstok en hangt vest op) Ik leerde haar zowat 40 jaren geleden kennen op een fuif. Nu, fuif!... Samen met wat vrienden in een klein cafeetje. Ja, zo ging dat vroeger. Wat dansen, biljarten. En daar leerde ik haar kennen. Eerste kalverliefde zal ik maar zeggen. Ken je dat?

Nu op een keer maakten we een afspraakje en we deden samen een bioscoopje. Een bioscoopje van 5 tot 8 uur. En op de bovenste rijen was het dan een vrijage van jewelste. Dus, wij ook... Ik heb zelfs nooit geweten welke film men toen draaide. Maar het was wel een lange. En gelukkig maar want wij zaten ook op de bovenste rij en ik liet er geen gras over groeien. Neen hoor!

(lacht) Vijf minuutjes later maakte mijn hand al een ontdekkingsreisje in haar bloesje. Even later nam ik een visitekaartje en liet dat in dat zelfde bloesje glijden. "Wat doe je nu?" vroeg Simonne. "Nu, zo hoort het toch!" zei ik droogweg. "Als je op visite gaat er er is niemand thuis, laat je toch een kaartje achter." Ze kon er hartelijk om lachen. En we hebben héél wat afgelachen, Simonne en ik.

"Waarom flirt je toch zo?" vroeg ooit juffrouw Haas, een ouwe vrijster die aan het bureau vlak voor mij werkte. Nu, werken? Zat! "Waarom flirt je toch zo?" Ik zei: "Haasje, flirten is achter een vrouw aanzitten tot ze je te pakken heeft. En wie niet waagt, blijft maagd."... O, dat heeft ze me kwalijk genomen, zeg! Wekenlang gunde ze me geen blik, tot ze op een middag vroeg haar blik... sardijntjes open te maken. Wat ik ook deed. Maar Simonne! Als ik aan haar denk, word ik nog een beetje warm. Go! Die vrouw ademde deugdzaamheid uit, zeg. Maar ze was meteen buiten adem.

Het was een verdomd fijne tijd. En als ik ergens een vogeltje hoorde fluiten, was ik er als de kippen bij. Ja hoor! Ik liet er echt geen gras over groeien. Ze lachte, als ik haar es zei: "Ik hou van jou op drie manieren. Voor, tijdens en daarna".

(zit, doet andere schoen uit) Oef, scheelt een stuk! (Pantoffels

aan). Simonne... Als ik haar kuste, sloot ze altijd haar ogen en toen ik haar es vroeg waarom ze dat deed, zei ze lachend: "om beter de man te kunnen zien, door wie ik gekust zou willen worden."... Malle meid!... Hebben toch een paar jaar samen gewoond. Zo maar! Na acht jaar heeft ze mij verlaten. Eindelijk was ik weer alleen en reeds vroeg ik me af met wie! Ze vertrok naar Parijs waar ik haar later nog een bezoek bracht in de buurt van Mont-Martre. Simonne, was in feite de enige vrouw die in mijn leven wat betekende of wat betekend heeft.

Toen ze van me wegging, is Gertrude bij mij komen inwonen. Zij zorgde ervoor dat ik mijn boterhammetjes meenam in een gele brooddoos en een rode thermos met koffie. (lacht) En als ik dan 's middags mijn zwarte boekentas op het bureau plaatste (doet het), nam ik mijn gele boterhamendoos en mijn rode thermos, stond recht en zong met bouche fermée: pompompompom... En dan bekeek Jan Van Vlaanderen, het onderbureelhoofd, mij met een vernijngige blik en die floot dan tussen zijn tanden... (zij zullen hem niet temmen. Zuchtend) Alla, deze spullen zijn nu nog goed voor spullenhulp. (zet ze weg).

Tussen Van Vlaanderen en mij heeft het nooit goed geboterd. En dat kwam door Nikky, de dactylo. Verdomme zeg, nu roddel ik over de collega's die op het bureel werken waar ik mijn boterham verdiende... Heu, boterhammetje! Niet zo denderend. Maar kom, het was een vaste job en dat was ook wat. En in deze materialistische tijden kan men best een boterham verdienen. Het is toch waar, met al dat inleveren, besparen, inleveren, besparen... Alsof er geen andere werkwoorden meer bestaan.

Het is toch waar, verdomme! Iedere keer als ik denk de eindjes aan elkaar te kunnen knopen, is er een of andere Martens-grapjas die de eindjes verlegt... Zeg nu eerlijk, tussen mannen, heel even maar: Heren, heeft U ook altijd zoveel maand over op het einde van je geld? Ja? Gelukkig maar dat ik de enige niet ben. Dank U! Maar het moest me even van het hart.

Maar daar gaat het nu niet om. Ik had het over de collega's. (zit) Nu, als ik ze stuk voor stuk voor me zie zitten, dan kan ik je gerust zeggen: toffe ploeg. Ja, toffe ploeg! Buiten een paar maar ja in elk huishouden kookt de pap al es over, zal ik maar zeggen...

Meneer Van Kakelgem was bureelhoofd. Dat kon je zo zien. Ja, dat kon je zo zien. Kaalhoofd, spitse neus waar een brilletje op stond. Nu die meneer Van Kakelgem had zijn naam niet gestolen. Kon die op een dag wat afkakelen, zeg!

En daarbij had hij zo een hoog piepend stemmetje. Zo van: "Souflé, Souflé, breng mij het dossier van meneer Dupré en vlug ermee!"

Hij zat helemaal vooraan. In pole position als het ware. In een pak met van die krijtstreepjes en nog wat zorgeloze rimpels op het gelaat van iemand die de balans in wankel evenwicht heeft kunnen houden. Ik zie hem nog zo voor me zitten, vlak bij het raam waar grote vrouwentongen in potten op de vensterbank stonden. Nu, Van Kakelgem en vrouwentongen! Het ging heel goed tussen hun beiden.

En links van hem twee bureau's. De ene van Jan Van Vlaanderen, je weet wel. En dan het bureautje van Nikky, die het altijd voor mij opnam en nooit voor Vlaanderen. Enfin, Jan Van.

En Nikky vertelde altijd alles tegen mij. Zij was een tof, pienter jong wijfje.

En zo ook op een middag! Ze was bij me komen zitten en ik zag dat ze er een beetje ongelukkig bijzat. Haar oogjes fonkelden niet zoals op andere dagen. Ik had het direkt door. "Heu, scheelt er wat?" vroeg ik langs mijn neus weg. En ja hoor, daar kwam het: "Meneer Souflé, we zijn nog maar één jaar getrouwd en mijn man kijkt 's avonds in bed al niet meer naar mij. Hij ligt de krant te lezen..." "Ik bekeek haar héél even." "Maar... maar... dat is toch niet zo erg!" probeerde ik te verzachten. "Maar, meneer Souflé, hij leest alleen de huwelijksadvertenties." "...Nu jaaaa, er zijn toch andere dingen in bed! Maar ja, wat baten borst en bil, als de man niet vrijen wil. Toch allemaal goed gekomen. Ja, het jaar daarop was er een kindje en ze waren er héél blij mee. (zucht) Ja, dat bureau... Naast mij zat, aan mijn linkerzijde, Stokmans. Louis Stokmans. Ook een verstokt vrijgezel, rokkenjager en mijn beste vriend. Geboren en getogen in de Seeſhoek, een beruchte buurt in de oude stad en uiteraard was hij dan ook een door en door rasecht Antwerpenaar. Hij moest nog een jaar boekhouden maar moest er op een bepaald ogenblik mee stoppen. Zijn hart deed het niet meer zo best en hij kreeg een pace-maker ingeplant. En ja hoor, Stokmans kwam terug en boekhouderde voort.

Roken deed hij niet. Hij liet zich alleen gelegen aan vrouwen. "Gelijk de konijnen, van het ene gaatje naar het andere. Da's gezond, hé Souflé!". En 's middags, gedurende de koffiepauze, vertelde hij steeds de gekste belevenissen met vrouwen. En dat was nooit het prettigste moment voor juffrouw Haas.

Zo ook op een middag... Stokmans had al zijn tanden... in een zakdoek gedaan. Dat deed hij altijd als hij ging eten. Zei hij: (limiteert tandeloos en met Antwerps dialect): Souflé, de vrouwen, vent, ik heb ze allemaal meegemaakt. Alle soorten met alles der op en der aan. En soms ook niks...haha...Allé, pakt nu een vrouwke van 20! Awel een vrouwke van 20 is juist gelijk Afrika: wild, geheimzinnig en altijd in opstand.

Eén van 40, Souflé, dat is gelijk Europa. Een beetje doorleefd, cultureel gevormd, mét verleden mår met nog héél schoon plakkes.

En een vrouw van 60, dat is juist Amerika: Vrijgevochten, machtig, een beetje gaga en vergeetachtig wat dat namen betreft.

En Soufléke, een vrouwke van 80 is juist gelijk Australië. Iederen weet het liggen maar niemand wil er naartoe. En dan lachte hij zijn tanden... tandvlees bloot van plezier.

Stokmans! Ja, Louis was een ouwe taaië. Een genierter en humorvol man. Dit vooral... Ik ging ooit es met hem een likeurwinkel binnen. "Een cadeauke kopen voor een vriend, Souflé" zei hij. De man achter de toonbank met een kaal koppetje vroeg: "En wat zal het voor meneer mogen zijn?" - "Ik wilde graag een fles wijn. Een héél lekkere fles wijn in cadeauverpakking." - "Witte of rode" wilde de man weten. "God, dat kan mij geen bal schelen. Het is toch voor een blinde." Zo was hij altijd.

Jaja, ik heb heel wat beleefd en niet alleen op het bureau hé! Neen, dat niet want op een dag, al een hele tijd geleden, nadat ik in het winkeltje om de hoek mijn krant had gehaald, vroeg een bedelaar: "Een kleinigheidje, asjeblief, meneer!" Nu was ik die dag met een verkeerd been uit bed gestapt en zei een beetje bits: "Neen, ik geef niet aan mensen die op straat bedelen." Waarop de man zei: "Meneer, zodra ik kan, zal ik een winkeltje openen." Zie, dat vond ik nu precies zo grappig en vanaf die dag ontstond er een zekere vriendschap tussen ons en gaf hem iedere dag een geldstuk.

Maar op een dag zag ik die man fazant eten in een klein res-